

lastsiwad, oliwad aearaamatu järel 3 lo, Ryle-
wene ja Wiezo. Pea pärast seda ajus ka
Robbe kõige oma perekonnaga, sõbradega ja
alamatega nende juure. Robbe oli üks rikkas ja
wägew mees, oli ehk koguni Treideni maakonna
walitseja. Tema oli Kristiusu kogudus maarahwa
keskis suurt kindlust saanud, tema ise pidas suure
kindlusega omast uuest ujust linnu, ja langes pärast
lahingis.

Ühegi tähest ei ole arwata, et Saksa asutajad
maarahwast oma alla heita ehk koguni orjaks teha
hinnustasiwad, ja Meinhardist ei ole seda koguni
mitte arwata. Tema oli waga, tasane ja alandlik,
ja kui teda pärast Liwimaa esimeseks Piiskopiks
tõsteti, kui Paapst Aleksander III. teda aastal
1180 selles ametis kinnitanud oli, siis jäi tema
alandlikuks Ewangeliumi kuulutajaks, kuna sel ajal
teised Piiskopid juba ilmaliku Würstide uhkuses
ja wõimuses elasiwad.

Rahulisel ajal oleks Liwlaste uuele hariduse
teele juhtimine wist rahuga lorida läinud, ja siin
oleks ehk üks uus kristlik riik, seessündinud Würstide
ja walitsejate all siginud. Aga aegad oliwad
karmid ja rahutumad.

Järsku langesiwad Witawlasted rööwides Liwi-
maale ja tegiwad Liwlastele ja wõerastele suurt
kahju. Edaspidiseks kaitsemiseks hakkasiwad Liw-

lasted ja Sakslased ühes nõuus Üstküla kindlust
kivist ehitama, ja lastsiwad selleks Wiebyst müüri-
seppast tulla. Pärast reisisiwad Meinhard ja
Robbe Saksamaale ja töiwad sealt weel teisi
munkasi Kristiusu õpetajateks. Sel ajal oliwad
aga paganate Preestrid rahwast uue usu was
wihale kihutanud ja mitmed oliwad Kristiusust
jälle lahkunud. Selle läbi töusiwad küllid rahwa
keskis, millest wõimuse ja saagi ahnitsejad naabrid
ja wõerad osa wõtsiwad.

Kristirahwa kaitsemiseks paganate wasta ja
maarahwa kaitsemiseks wõeraste wasta, toodi
Saksamaalt sõamehi abiks ja pärast asutati Wõega-
Kittrete Selt, Kristiusu ja kiriku, „Pühane
neitsi kaasa-wara“ kaitsemiseks, milleks
Paapst Liwimaad wahel ajal nimetanud oli. Wäljast-
poolt tungisiwad Witawlasted ja Poolakad, edaspidi
ka Wenelased Liwimaa peale; Rootslased ja
Daanlased hinnustasiwad seda maad oma wõimuse
alla heita; seespidi töusiwad küllid Piiskopide ja
Kittre-Selti wahel. Kõik Liwimaa sai alaliseks
sõda ja waenu tallermaaks.

Pagana Preestrite ja wõeraste äsfitamise läbi
oliwad juba hakatuses mõned jälle Kristiusust ära
langenud, kes seda wasta wõtnud oliwad. Meid
sunniti, selle aja laredat kombet mööda, Kristi-
usku tagasi. Et nemad ustatawad ei olnud, siis